SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/10050
Dok.nr:	23/30894
Arkiv:	
Saksbehandler:	Oddbjørg Birkelid
Dato:	26.09.2023

Fritak fra verv som kommunestyremedlem - representant fra INPs liste
Søker: Roy-Allan Jenssen

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
084/23	Kommunestyret	10.10.2023

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Kommunestyret gir Roy-Allan Jenssen fritak fra sitt verv som medlem av kommunestyret for resten av valgperioden.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av politiske verv kombinert med endret arbeidssituasjon kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for han.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

Kommunestyret - 084/23

KS - behandling:

Votering:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

KS - vedtak:
Kommunestyret gir Roy-Allan Jenssen fritak fra sitt verv som medlem av kommunestyret for resten av valgperioden.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av politiske verv kombinert med endret arbeidssituasjon kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for han.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Saken gjelder søknad om fritak fra politiske verv.

FAKTA I SAKEN
Roy-Allan Jenssen har i epost av 25.09.2023 søkt om fritak fra sitt verv som kommunestyrerepresentant. Søknaden er begrunnet i endret arbeidssituasjon, og følger vedlagt. Han opplyser også at han skal trekke seg som leder i Sortland INP. Det vises til søknaden i sin helhet.

Roy-Allan Jenssen er valgt inn som medlem av kommunestyret, etter årets kommunestyrevalg.

VURDERING
Adgangen til å gi fritak følger av kommunelovens § 7-9, annet ledd, som lyder slik

"Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det."

Om vesentlig ulempe jf. § 7-9, annet ledd er det i Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-2019-4, sagt at

«Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere vesentleg. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.»

Kommuneloven angir ikke noen nærmere kriterier for hvilke forhold som kan synes å medføre vesentlig ulempe for kandidaten. I ovennevnte rundskriv er imidlertid arbeidsforhold nevnt i opplistingen blant forhold som kan anses å medføre vesentlig ulempe, uten at det er sagt på hvilken måte et arbeidsforhold her kan innvirke. Det er nærliggende å anta at dette i hvert fall gjelder arbeidsbelastning, men andre forhold ved et arbeidsforhold kan heller ikke utelukkes, som turnusarbeid mv. Det framgår av retningslinjene at det ikke skal være kurant å gi fritak fra et verv som folkevalgt, og at ulempen for den folkevalgte må være vesentlig. Kommunestyremedlemmer er valgt inn direkte av folket; og det kan derfor være grunn for å vurdere et fritak fra kommunestyret mer restriktivt, enn andre verv der man velges inn av et folkevalgt organ.

Med lovens formulering *«Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne»*, må man imidlertid anta at den folkevalgtes egen oppfatning av ulempens omfang må tillegges vekt. Roy-Allan Jenssen opplyser at arbeidsssituasjonen er endret idet han har byttet jobb, og at det blir vanskelig å ta fri i den grad som er nødvendig. Endringen i arbeidssituasjon kom etter at han samtykket til valg og fristen for å trekke seg var utløpt.

Kommunedirektøren anbefaler at Roy-Allan Jenssen gis fritak fra vervet for resten av valgperioden. Vurderingen er basert på det ovensstående, og at hans arbeidssituasjon ble endret etter at han samtykket til å bli valgt. I vurderingen legges også til grunn at tidligere kommunestyrer - innenfor regelverkets handlingsrom - har hatt en forholdsvis liberal praksis når det gjelder å gi fritak til folkevalgte. Nytt kommunestyre må ta med i vurderingen av denne saken, at den vil gi føringer til behandling av fremtidige fritakssøknader som måtte komme i denne valgperioden.
Utmeldingen fra partiet INP er ikke et relevant forhold i vurderingen, da det ikke er krav til partimedlemsskap for å stille til valg.

Såfremt fritak innvilges, rykker første varamedlem Lasse Marthinussen opp på den ledige plassen i kommunestyret, og blir fast medlem der.

Ordfører må i tillegg vurdere behovet for nytt valgoppgjør/suppleringsvalg etter valglovens § 14-2, siden partiet INP vil ha et varamedlem mindre til kommunestyret, dersom Jenssen innvilges fritak. Dette framlegges i såfall i egen sak til valgstyret.

KONKLUSJON
Søknad om fritak innvilges.

Vedlegg:
Søknad om fritak fra verv i kommunestyret etter kommunelovens § 7-9 om uttreden og fritak
Vedrørende uttredelse og fritak fra verv